

ملوت آمریکا

بانی از آمریکای لاتین نیست

هفته گذشته، نشریه

اکنونیست نتایج
نظرسنجی هایی را که
اواخر آوریل و اوایل مه
در آرژانتین، برزیل،
ونزوئلا و کلمبیا انجام
شده منتشر کرد.

در هر چهار کشور،
اغلب شرکت کنندگان

در نظر سنجی در
پاسخ به این سوال
که از میان آمریکا
و چین کدام کشور
را شریک تجاری
منصف تر و شفاف تر می
دانند، چین را
انتخاب کردند. در
همه این کشورها،
پاسخ دهندگان گفتند
که احساس می کنند
چین احترام بیشتری
برای کشورهای
آمریکای لاتین قائل
است

به نظر می رسد تصمیم کلمبیا برای پیوستن به ابتکار
کمربند و جاده (BRI) بیش از آنکه نتیجه یک تغییر
راهبردی در سیاست خارجی باشد، بازتابی از نیازهای
سیاست داخلی و نوعی دیپلماسی بدون برنامه ریزی قبلی
است. در آستانه سفر گوستاوو پترو، رئیس جمهور کلمبیا
به یکن، تنش های میان او و لورا سارایا، وزیر امور خارجه،
به ویژه در مورد ابتکار کمربند و جاده، فقدان اجماع
داخلی دولت در قبال سیاست چین را آشکار ساخت.
کلمبیا چار چوب مشخصی برای تعامل با چین نداشت و
تفاهم نامه امضا شده در طول این سفر نیز گویای همین
ابهام است.

این تفاهم نامه کلی و گسترده است و همکاری در
بخش های متنوعی چون ارتباطات، بهداشت، فناوری،
توسعه سبز و تجارت را بدون در نظر گرفتن ویژگی های
خاص روابط کلمبیا و چین، ترسیم می کند. هیچ پروژه
شاخص یا اولویت منحصربه فردی در آن دیده نمی شود؛
بلکه بیشتر به سندی جامع با زبانی آرمان گراییانه شباهت
دارد. این رویکرد کلی نشان می دهد که کلمبیا هنوز در
جایگاه تعیین کننده در شکل دهی به مشارکت خود با
چین قرار ندارد. در شرایط فعلی، به احتمال زیاد چین
همکاری های آتی با کلمبیا را در چارچوب ابتکار کمربند
و جاده تعریف خواهد کرد.

همسویی با ابتکار کمربند و جاده، در بحبوحه
چالش های فزاینده داخلی، یک پیروزی دیپلماتیک
نمادین، هر چند مبهم از نظر محتوایی، برای پترو
به ارمان می آورد. این اقدام همچنین با جاه طلبی
گسترده تر پترو برای معرفی خود به عنوان یک دولتمرد
منطقه ای هم راستاست. اظهارات او در نشست چین و
کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب کمتر به پیشنهادات
مشخص و بیشتر به تثبیت جایگاه خود به عنوان صدایی
از آمریکای لاتین در امور جهانی معطوف بود.

با این حال، این تصمیم خطرات ژئوپلیتیکی به همراه
دارد. پترو در سخنرانی خود در یکن به طور مثبت از ایالات
متحد یاد کرد و خواستار برگزاری اجلاس سران
کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب و ایالات متحده شد

که ظاهراً تلاشی برای اطمینان بخشیدن به واشنگتن
بود. این پیام رسانی محتاطانه نشان می دهد که کلمبیا
بدون مدیریت پیشگیرانه پیامدهای احتمالی از متحد
استراتژیک اصلی خود، به ابتکار کمربند و جاده پیوسته
است. فقدان یک سیاست منسجم در قبال چین، با نبود
مشابه یک استراتژی تعامل با ایالات متحده هم راستاست
که با توجه به حساسیت های بالقوه پیرامون روابط رو به
رشد چین و آمریکای لاتین، به ویژه در دوره دولت ترامپ،
نگران کننده است.

رورد کلمبیا به ابتکار کمربند و جاده بیش از هرگونه
تغییر راهبردی، گویای چشم انداز سیاسی داخلی و
سیاست خارجی و کنشی این کشور است. باید دید آیا این
کشور می تواند این عضویت را به نتایج توسعه ای ملموس و
تحت رهبری حاکمیت خود تبدیل کند یا خیر.

انریکه میلان - مجیا، دیپلمات سابق آمریکایی در
کلمبیا در این باره در شورای آتلانتیک نوشته است:
«در حالی که برخی کشورهای آمریکای لاتین برای حفظ
روابط صمیمانه با واشنگتن، در رویکرد خود نسبت به چین
محتاط عمل می کنند، کلمبیا از فرصت تعمیق روابط با
یکن استقبال کرد. کلمبیا که زمانی به دلیل تعهدش به
مبارزه با تروریسم و تلاش های ضد مواد مخدر، به عنوان
الگویی از حمایت دوجزبی ایالات متحده در نیمکره غربی
تحمین می شد، اکنون تحت رهبری پترو در حال تغییر
جهت است. او این تغییر را با استناد به فشاری توجیه کرده
است که اعمال تعرفه ها توسط دولت ترامپ بر توافقنامه
تجارت آزاد ایالات متحده و کلمبیا وارد کرده است. این
تعرفه ها عملاً پایه تعرفه صفر درصدی توافق تجاری را
تغییر داده و عوارض ۱۰ درصدی بر محصولات غیر معدنی
و انرژی اعمال کرده است. این امر بر رقابت پذیری صادرات
کلیدی کلمبیا به ایالات متحده از جمله قهوه، گل های
شاخه بریده، آووکادو، انبه، زغال اخته، فلفل، کالاهای
تولیدی سبک و پوشاک تأثیر می گذارد. پترو ادعا می کند
که چین اکنون ممکن است تمام این کالاها را بدون قید
و شرط خریداری کند، اما یکن این امتیاز را رایگان اعطا
نخواهد کرد. پترو پیشنهاد کرده است که توافقنامه تجارت
آزاد با ایالات متحده نیاز به مذاکره مجدد دارد زیرا کلمبیا
را با کسری تجاری مواجه کرده است. اما کسری تجاری
کلمبیا با چین بیش از سیزده میلیارد دلار آمریکا در سال
است، بنابراین مشخص نیست که آیا پیوستن به ابتکار
کمربند و جاده پاسخ مناسبی به این شکایت پوپولیستی
خواهد بود یا خیر.»

پیروزی دیپلماتیک چین
از نظر دیپلماتیک، حضور فزاینده چین در آمریکای
لاتین، چالشی مستقیم برای سلطه ایالات متحده در
منطقه محسوب می شود. چین همچنین برگزاری نشست
با حضور کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب برای منزوی
ساختن دیپلماتیک تایوان از طریق تعامل با کشورهایی
مانند هائیتی و سنت لوسیا (دو متحد باقی مانده تایوان)
بهره برد و به این ترتیب به تضعیف بیشتر به رسمیت
شناختن بین المللی تایپه ادامه می دهد.

از سوی دیگر، چین همچنین در حال گسترش قدرت
نرم خود از طریق بورس های، برنامه های آموزشی و تبادلات
جوانان است که با هدف پرورش روابط با رهبران آینده
منطقه طراحی شده اند. نشست اخیر نیز بیانگر هدف
چین برای تقویت یک نظم جهانی چندقطبی است
که در آن از مشوق های اقتصادی، تعامل دیپلماتیک و
دیپلماسی فرهنگی برای تثبیت خود به عنوان یک شریک
ضروری برای آمریکای لاتین و کارائیب استفاده می کند.

رئیس جمهور چین در سخنرانی خود در اجلاس
مشترک کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب گفت: «در
شرایطی که تحولات صدساله شتاب گرفته و خطرات
متعددی در هم تنیده شده اند، تنها راه حفظ صلح و
ثبات جهانی و تحقق توسعه، همکاری و همبستگی
ملت هاست.» او در ادامه با اشاره به جنگ تعرفه ای
اخیر بدون ذکر نام آمریکا، تأکید کرد: «جنگ تعرفه ای
و جنگ تجاری برنده ندارد. سلطه گری و زورگویی فقط
به انزوای خود منجر می شود.» رئیس جمهور چین
افزود: «چین و کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب،
اعضای مهمی از جهان جنوب هستند. استقلال، سنت
پرافتخار ما، توسعه، حق طبیعی ما و عدالت، آرمان
مشترک همه ما است.» شی در ادامه گفت که در مقابل
چالش های ژئوپلیتیکی و گسترش رویکردهای یکجانبه
و محافظه کارانه، چین مایل است با کشورهای منطقه،
پنج طرح همکاری موسوم به «طرح همبستگی، توسعه،
تمدن، صلح و پیوندهای مردمی» را آغاز کند. شی
جین پینگ همچنین به تظاهرات دهه ۶۰ میلادی چین
در همبستگی با معترضان پانامایی که مخالف کنترل
کانال پاناما توسط آمریکا بودند، اشاره کرد و متعهد شد
که در حوزه های مربوط به امنیت شامل امنیت سایبری،
مقابله با تروریسم، کنترل مواد مخدر، مقابله با جرایم
سازمان یافته و مقابله با فساد هم با کشورهای این منطقه
همکاری خواهد داشت.

رویکرد تهاجمی تر ایالات متحده نسبت به آمریکای
لاتین، چندین کشور آمریکای لاتین و کارائیب را بر آن
داشته است تا به دنبال روابط نزدیک تر با چین باشند؛
پدیده ای که در دوره اول ریاست جمهوری دونالد ترامپ در
ایالات متحده ظهور کرد. با این حال، پیامدهای عملی این
روابط تقویت شده با یکن در چند سال آینده و هزینه های
بالقوه آن برای منطقه، همچنان نامشخص است.

کارشناسان معتقدند مسئله نفوذ اقتصادی چین

در آمریکای لاتین فراتر از مرزبندی چپ و راست میان
کشورهای منطقه است. با این حال نباید در مورد این
نفوذ بزرگنمایی کرد. در مجموع، آمریکا همچنان بزرگترین
شریک اقتصادی کل منطقه لاتین (آمریکای مرکزی و
جنوبی) می شود؛ اما برخی کشورها همچون برزیل،
پرو، پاناما، شیلی روابط تجاری بیشتری با چین نسبت به
آمریکا دارند. برای کشورهایی همچون مکزیک و کلمبیا
نیز آمریکا همچنان اصلی ترین شریک تجاری است. در
مجموع، حضور اقتصادی چین در این منطقه در دو دهه
اخیر در حال افزایش بوده که نشان دهنده افول نسبی
آمریکا در مقابل چین است.

ون تی سانگ، دانشمند علوم سیاسی متخصص
در امور چین و تایوان در شورای آتلانتیک و دانشگاه
ملی استرالیا، اظهار داشت که تقویت روابط نزدیک تر با
کشورهای آمریکای لاتین به چین جایگاه قوی تری در
مذاکرات با ایالات متحده اعطا خواهد کرد.

چین مشتاق است تا واشنگتن را متقاعد کند از مواضع
خود در قبال تایوان و دریای چین جنوبی، که هر دو را در
حوزه نفوذ خود می داند، عقب نشینی کند.

سانگ بیان کرد: «چین تمایل دارد اهرم های مذاکراتی
را انباشته کند، و یکی از بهترین راه برای این کار، ایجاد
نشانه هایی از نفق و نیروهای گریز از مرکز در حیط خلوت
دشمن است.» او افزود که «چین انگیزه زیادی دارد» تا
از هرگونه تلاش کشورهای آمریکای لاتین برای فاصله
گرفتن از ایالات متحده بهره برداری کند.

لین جیان، سخنگوی وزارت امور خارجه چین، روز
چهارشنبه در یک کنفرانس مطبوعاتی اظهار داشت
که چهارمین نشست وزیران مجمع چین و سلاک
(جامعه کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب) به بیش از
۱۰۰ پروژه همکاری سه ساله منجر شده است و چین
۲۰ اقدام را برای حمایت از توسعه کشورهای آمریکای
لاتین و کارائیب اعلام کرده است. لین خاطرنشان
کرد که همبستگی چین و آمریکای لاتین و کارائیب
با روند کنونی جهان همسو است و دو طرف، به عنوان
اعضای جنوب جهانی و نیروهای مهم ترویج کننده
تجارت آزاد، چندقطبی گرایی و دموکراسی بیشتر در
روابط بین الملل، همبستگی و همکاری را در جهان
تقویت خواهند کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه چین
افزود: «همکاری چین و آمریکای لاتین و کارائیب از
چشم انداز امیدوارکننده ای بر خوردار است، زیرا دو طرف
با هم یک بازار عظیم با جمعیتی بالغ بر ۲ میلیارد نفر را
تشکیل می دهند و این امر تیرهای محرکه و فرصت های
جدیدی را برای رشد هر دو طرف و کل جهان فراهم
خواهد کرد.»

آمریکایی ها نفوذ چین را چگونه می بینند؟
برای بسیاری از کشورهای منطقه آمریکای لاتین،
چین به شریکی کلیدی تبدیل شده است، هر چند
برخی کشورها هنوز خیلی با احتیاط با یکن تعامل
می کنند. با این حال، با ادامه رقابت ایالات متحده و چین،
کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب (LAC) ممکن است
با چالش حفظ تعادل در پیگیری منافع خود مواجه شوند،
در حالی که واشنگتن به دنبال بازتعامل با منطقه است و
چین تلاش های خود را برای معرفی خود به عنوان شریکی
قابل اعتمادتر افزایش می دهد.

با تعمیق روابط چین با کشورهای آمریکای لاتین و
کارائیب از طریق تجارت، این کشور تسلط تاریخی ایالات
متحده در نیمکره غربی را به چالش می کشد. در حوزه
دیپلماتیک، این اجلاس توانایی چین را در معرفی خود
به عنوان شریکی جایگزین نشان می دهد که نسبت به
ایالات متحده، که گاهی کمک های خود را به اصلاحات
حکومتی یا نهادهای دموکراتیک مشروط می کند،
حمایت کم تر نظری ارائه می دهد. این رویکرد با نگاه
برخی رهبران منطقه ای، به ویژه در کشورهای آمریکای
لاتین و کارائیب که از سیاست خارجی ایالات متحده،
ناامید شده اند، همخوانی دارد. برای ایالات متحده،
ناکامی در بازنگری رویکرد خود در دیپلماسی منطقه ای
می تواند به انزوای بیشتر و کاهش قدرت نرم در حوزه نفوذ
سنتی اش منجر شود.

روزنامه لو فیکارو در گزارشی پیرامون اجلاس اخیر
نوشته است که یکن در سال های اخیر همکاری سیاسی
و اقتصادی خود را با کشورهای آمریکای لاتین افزایش
داده و امیدوار است که این کشورها در مواجهه با کارزار
تعرفه های کنونی دونالد ترامپ رئیس جمهوری ایالات

متحده با یکن متحد شوند.
ایالات متحده با یک ضرورت استراتژیک برای تقویت
اتحادهای خود در منطقه مواجه است. واشنگتن خود را در
شرایطی می بیند که باید این هدف را از طریق تلاش های
دیپلماتیک تجدیدبده، ابتکار سرمایه گذاری رقابتی، و
برنامه های همکاری که به چالش های مشترک مانند انرژی
تجدیدپذیر، مهاجرت غیرقانونی و نابرابری اقتصادی
می پردازند، پیگیری کند.

سیاستمداران

دیدار به شرط توافق خاص

دیمیتری اسکوف، سخنگوی کاخ کرملین بدون شرح
جزئیات گفت که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه
تنها در صورت دستیابی به توافق های خاص، با ولودیمیر
زلنسکی دیدار می کند. روتیزر یادآور شده است که پوتین
و زلنسکی از دسامبر ۲۰۱۹ (آذر ۱۳۹۸) تاکنون با هم
دیدار نکرده اند. اظهارات سخنگوی کرملین پس از آن
صورت می گیرد که زلنسکی از پوتین خواسته بود تا با
وی در نشست استانبول دیدار کند، اما رئیس جمهوری
روسیه در عوض، تیمی از دستیاران و مقامات را برای
دیدار با مذاکره کنندگان اوکراینی فرستاد. اسکوف پس
از طرح پیشنهاد کرملین همچنین اضافه کرد: «هنگام
اعضای اسنادی که قرار است هیئت ها بر سر آن توافق
کنند، نکته اصلی و اساسی برای ما این است که دقیقاً
چه کسی از طرف اوکراینی این اسناد را امضا خواهد
کرد.» وی جزئیات بیشتری در این خصوص ارائه نداد.
اوکراین، تحت شرایط جنگی هنوز تاریخی برای برگزاری
انتخابات جدید ریاست جمهوری تعیین نکرده است.

کوچ اجباری پذیرفتنی نیست

سی و چهارمین اجلاس سران عرب روز گذشته در سایه
بحران ها و تحولات بزرگ در کشورهای عربی و منطقه در
بغداد آغاز یگار کرد. آنتونیو گوتش دبیرکل سازمان ملل
در سخنرانی در اجلاس سران کشورهای عربی در بغداد
گفت: «هیچ چیزی وجود ندارد که مجازات دسته جمعی
ملت فلسطین را توجیه کند.» وی تأکید کرد: «آسرا
باید آزاد شوند و جنگ درنوار غزه متوقف شود. ما کوچ
دادن اجباری مردم این منطقه را نمی پذیریم. ما نسبت
به گسترش عملیات اسرائیل در این منطقه نگران
هستیم.» دبیرکل سازمان ملل تأکید کرد: «تداوم
شهرک سازی اسرائیل غیرقانونی و مردود است.» گوتش
در بخش دیگری از سخنان خود به پرونده سوریه اشاره
کرد و گفت: «حاکمیت، استقلال و وحدت و یکپارچگی
سوریه عناصر بسیار مهمی هستند و باید از روند سیاسی
در این کشور حمایت کرد.» دبیرکل سازمان ملل
همچنین تأکید کرد که باید به حاکمیت و یکپارچگی
لبنان احترام گذاشت. گوتش همچنین خواستار مقابله
با فحطی و کوچ دسته جمعی در سودان شد.

عملیات نظامی ارابه های گدعون

رسانه اسرائیلی (یدیعتو آحارونوت) جزئیات عملیات
نظامی «ارابه های گدعون» رژیم صهیونیستی درنوار غزه
رافاش کرد. این روزنامه نوشت عملیات نظامی «ارابه های
گدعون» سه مرحله خواهد داشت که مرحله اول آن
اجرائی شده است، مرحله دوم از طریق عملیات هوایی و
زمینی برای انتقال ساکنان به مناطق به اصطلاح امن در
جنوب غزه، در حال آماده سازی است و مرحله سوم این
عملیات، مانور زمینی است که با هدف اشغال تدریجی
برخی از مناطق غزه و آماده سازی برای حضور نظامی
طولانی مدت در آنجا انجام خواهد شد. ارتش رژیم
اسرائیل روز شنبه اردوگاه پناهندگان جالبیا در شمال
نوار غزه را بمباران کرد. روزنامه اسرائیلی جروزالم پست
گزارش داد که ستون هایی از دود از مناطق بمباران شده
دیده شده است. در همین زمینه، «آویخای ادرعی»،
سخنگوی ارتش اشغالگر در بیابانیه ای پیشتر اعلام کرد:
«طی روز گذشته، ارتش اسرائیل حملات گسترده ای را
آغاز کرده و نیروهای خود را در مناطق تحت کنترل در
نوار غزه به حالت آماده باش درآورده است.»